

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

ES ir Kinija: nesubalansuota prekyba?

P7_TA(2012)0218

2012 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Kinijos prekybos pusiausvyros trūkumo (2010/2301(INI))

(2013/C 264 E/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2, 3, 6 ir 21 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 153, 191, 207 ir 218 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 12, 21, 28, 29, 31 ir 32 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 23 d. Kinijos Liaudies Respublikos stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją protokolą,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. vasario 5 d. rezoliuciją ⁽¹⁾ ir 2011 m. liepos mėn. Išorės politikos generalinio direktorato pranešimą dėl prekybos ir ekonominių santykių su Kinija,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 6 d. Briuselyje vykusio 13-ojo ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimo bendrąjį pranešimą,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Prekyba, augimas ir tarptautinė arena. Prekybos politika – svarbiausia ES 2020 m. strategijos sudėtinė dalis“ (COM(2010)0612) ir savo 2011 m. rugsėjo 27 d. rezoliuciją dėl naujos Europos prekybos politikos pagal strategiją „Europa 2020“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 19 d. rezoliuciją dėl ES strategijos siekiant užtikrinti Europos įmonių patekimą į rinkas ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dumpingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių ir 2006 m. gruodžio 6 d. Komisijos komunikatą „Globalioji Europa: Europos prekybos apsaugos priemonės besikeičiančioje pasaulio ekonomikoje“,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 24 d. Komisijos komunikatą „Intelektinės nuosavybės teisių bendroji rinka“, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl muitinės vykdomo intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimo (COM(2011)0285), 2011 m. liepos 14 d. Komisijos ataskaitą apie ES muitinių vykdomą intelektinės nuosavybės teisių gynimą ir Europos Parlamento 2008 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl klastočių poveikio tarptautinei prekybai,
- atsižvelgdamas į 2011 m. liepos 5 d. PPO ataskaitą apie įvairių žaliavų eksporto iš Kinijos priemones ir savo 2011 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl veiksmingos Europos žaliavų strategijos ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl kliūčių prekybai ir investicijoms ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OL C 67 E, 2010 3 18, p. 132.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0412.

⁽³⁾ OL C 184 E, 2009 8 6, p. 16.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0364.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0565.

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2011 m. balandžio 6 d. rezoliuciją dėl būsimosios Europos tarptautinės investicijų politikos ⁽¹⁾,

  - atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliucijas dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose ⁽²⁾, dėl žmogaus teisių, socialinių ir aplinkos apsaugos standartų tarptautiniuose prekybos susitarimuose ⁽³⁾ ir dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus ⁽⁴⁾,

  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. balandžio 24 d. rezoliuciją dėl siekio reformuoti Pasaulio prekybos organizaciją ⁽⁵⁾ ir savo 2011 m. rugsėjo 14 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Dohos vystymosi darbotvarkės padėties ⁽⁶⁾,

  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „ES ir Kinija: artimesnės partnerės, didesnė atsakomybė“ (COM(2006)0631) ir į kartu pateikiamą politikos dokumentą „ES ir Kinijos prekyba ir investicijos: konkurencija ir partnerystė“ (COM(2006)0632),

  - atsižvelgdamas į savo 2009 m. vasario 5 d. rezoliuciją dėl Europos MVĮ vaidmens tarptautinėje prekyboje stiprinimo ⁽⁷⁾,

  - atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 23 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas ir galutinę Kanuose 2011 m. lapkričio 4 d. vykusio G20 aukščiausiojo lygio susitikimo deklaraciją „Siekdami kurti bendrą ateitį stiprinkime visiems naudingus bendrus veiksmus“,

  - atsižvelgdamas į 2010 m. gruodžio 23 d. Kinijos vyriausybės baltąją knygą dėl Kinijos ir Afrikos ekonominio bendradarbiavimo ir bendradarbiavimo prekybos srityje,

  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,

  - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir į Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto bei Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomones (A7-0141/2012),
- A. kadangi Kinija įstojo į PPO 2001 m. ir vėliau tapo didžiausia pasaulio prekių eksportuotoja (2010 m. ji eksportavo 10,36 proc. prekių) ir antra galingiausia pasaulio ekonomine jėga;
- B. kadangi į ES Kinija eksportuoja daugiausia prekių (2009–2010 m. jos eksportas išaugo 39,5 proc.) ir kadangi Kinija yra antroji pagal dydį ES prekybos partnerė;
- C. kadangi ES tapo didžiausiu Kinijos importo šaltiniu, pakeitusi Japoniją; kadangi didėjantis Kinijos importas pastaruoju metu buvo labai svarbus į eksportą orientuotų ES valstybių narių, pvz., Vokietijos, ekonominei veiklai;
- D. kadangi platesnio masto ekonomikos vystymasis ir įstojimas į PPO turėjo ne tik esminę naudą, bet dėl to Kinijai tenka didesnė atsakomybė atlikti visapusišką ir teigiamą vaidmenį pasaulio ekonomikos sistemoje, visų pirma Tarptautiniame valiutos fonde (TVF) ir Pasaulio banko grupėje;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0141.

⁽²⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 101.

⁽³⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 31.

⁽⁴⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 94.

⁽⁵⁾ OL C 259 E, 2009 10 29, p. 77.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0380.

⁽⁷⁾ OL C 67 E, 2010 3 18, p. 101.

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

- E. kadangi nuo tada, kai 1985 m. pasirašytas ES ir Kinijos bendradarbiavimo susitarimas, dvišaliai prekybos santykiai buvo labai išplėtoti, todėl labai svarbu šį susitarimą pritaikyti prie dabartinės ekonominės padėties; kadangi Europos Komisija 2006 m. priėmė savo pagrindinę politikos strategiją dėl Kinijos ir ja remdamasi 2007 m. sausio mėn. pradėjo derybas dėl išsamaus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo siekiant toliau gerinti ES ir Kinijos santykius prekybos ir investicijų srityje;
- F. kadangi per pastaruosius tris dešimtmečius ES ir Kinijos prekyba nuolat sparčiai augo ir 2010 m. pasiekė didžiausias apimtis (bendra prekybos apimtis sudarė 395 mlrd. EUR) ir kadangi nuo 1997 m. dvišalė prekyba yra nesubalansuota (Kinijos prekybos apimtys didesnės), šis prekybos deficitas 2000 m. siekė 49 mlrd. EUR, o 2010 m. – 168,8 mlrd. EUR; kadangi Kinijos eksportas vis dar turi labai nedidelę pridėtinę vertę, atėmus iš ES ir kitų šalių importuotų komponentų vertę; kadangi beveik 85 proc. visos eksporto prekybos, kai atliekamos surinkimo operacijos, vykdo Kinijoje įsikūrusios užsienio šalių bendrovės;
- G. kadangi ES užsienio investicijos Kinijoje 2010 m. sudarė 4,9 mlrd. EUR, o Kinijos užsienio investicijos ES tais pačiais metais – 0,9 mlrd. EUR;
- H. kadangi skirtingi Kinijos ir ES socialiniai, ekonominiai ir demokratiniai modeliai, taip pat atitinkami jų demografiniai ir gamtiniai ištekliai daro didelę įtaką šių dviejų regionų prekybos disbalansui;
- I. kadangi Kinijos iškeltas uždavinys yra daugiau pramoninis negu komercinis ir dėl jo Europa privalo vykdyti plataus užmojo pramonės politiką, parengtą Europos mastu, nes laikantis vien tik nacionalinio požiūrio negalima užtikrinti nuoseklių Bendrijos veiksmų Kinijos atžvilgiu;
- J. kadangi daugelio vartojimo prekių gamybos perkėlimas į Kiniją lėmė tai, kad buvo prarasta daug darbo vietų Europos Sąjungoje; kadangi šį perkėlimą taip pat lydėjo didelis kainų sumažėjimas, todėl šios prekės tapo prieinamos daugeliui mažas pajamas gaunančių Europos Sąjungos namų ūkių ir prisidėjo prie palyginti žemos infliacijos aplinkos sukūrimo;
- K. kadangi naujausios Durbane vykusios Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijos dalyviai nepasiekė privalomo susitarimo ir kai kurių šalių išpareigojimai dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo nėra pakankami, nes siekiant vykdyti su klimato kaita susijusią darbotvarkę XXI a. reikia kuo skubiau apriboti temperatūros kilimą iki dviejų laipsnių;
- L. kadangi Europos ekonomikos augimas, kaip manoma, yra daug mažesnis negu Kinijos, kurios ekonomikos augimas 2012 m. turėtų pasiekti apie 9 proc.;
- M. kadangi Europos ekonomikai turi įtakos vidaus ekonomikos disbalansas, kuris didėja ir Kinijos ekonomikoje, ypač nekilnojamojo turto sektoriuje, kaip parodė naujausias būsto rinkos burbulas;
- N. kadangi ES bendros prekybos politikos poveikį kartais iškraipo skirtingi valstybių narių nacionaliniai interesai Kinijos atžvilgiu;
- O. kadangi dabartinė ekonomikos krizė sukėlė rimtų socialinių padarinių; kadangi užimtumas ES sumažėjo 1,8 proc. ir dėl to šiuo metu darbo neturi 23 mln. (9,6 proc.) ekonomiškai aktyvių asmenų, kadangi jaunimo nedarbas siekia 21 proc., užimtumo augimo perspektyvos vis dar neaiškios ir 17 proc. ES piliečių gresia skurdas;
- P. kadangi 2001 m. įstojusi į PPO Kinija turėtų laikytis PPO taisyklių ir liberalizuoti savo prekybą bei atverti rinką; kadangi iki šiol Kinijos pastangos šioje srityje visiškai nėra patenkinamos;

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

- Q. kadangi Kinijos prisijungimą prie Sutarties dėl viešųjų pirkimų turėtų palengvinti šios sutarties taisyklių peržiūra ir taikymo srities išplėtimas, dėl kurio susitarta 2011 m. gruodžio 15 d. vykusioje paskutinėje PPO ministrų konferencijoje;
- R. kadangi Europos įmonių pastangoms patekti į Kinijos rinką neigiamą įtaką daro Kinijos vyriausybės intervencinė pramonės politika, netinkama intelektinės nuosavybės apsauga, taisyklių sistema, kuri yra nevienareikšmiška turinio ir taikymo požiūriu, ir kitos netarifinės ir techninės prekybos kliūtys;
- S. kadangi dėl juonio nuvertėjimo Kinija ir toliau gauna dirbtinę prekybinę naudą ir kadangi G20 valstybės narės įsipareigojo padėti užtikrinti, kad valiutos kursas būtų lankstesnis;
- T. kadangi 2010 m. prie ES išorės sienos buvo konfiskuota virš 103 mln. prekių, kurių bendra vertė 1,11 mlrd. EUR, nes kilo įtarimų, kad pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės; kadangi 85 proc. šių prekių kilmės šalis yra Kinija; kadangi svarbus intelektinės nuosavybės apsaugos bruožas – tinkamas galiojančių teisės aktų įgyvendinimo ir tarptautinių įsipareigojimų vykdymo užtikrinimas, įskaitant teisės aktų dėl baudų taikymą; kadangi šių prekių gamyba dažnai vyksta tose pačiose vietose kaip ir teisėtai paženklintų prekių gamyba ir dažnai nepaisoma darbo teisės ir sveikatos bei saugos reikalavimų ir keliamas pavojus vartotojams, o cheminių medžiagų atveju – visai aplinkai;
- U. kadangi Kinija pagal savo 12-ąjį penkmečio planą, kurio kai kurie tikslai panašūs į strategijoje „Europa 2020“ pristatytus tikslus, turi vystyti strateginius energetikos, statybos bei transporto sektorius ir joje kils paslaugų sektoriaus plėtojimo poreikis; kadangi tai galėtų suteikti naujų investavimo galimybių Europos įmonėms ir sustiprinto bendradarbiavimo galimybių;

Patekimo į rinkas gerinimas

1. ragina Komisiją vykdant bendrą ES prekybos politiką su išsivysčiusiomis ir besiformuojančios rinkos ekonomikos šalimis, pavyzdžiui, Kinija, taikyti abipusiškumo principą, kad būtų atkurta sąžininga konkurencija ir būtų užtikrintos vienodesnės sąlygos;
2. palankiai vertina Europos Sąjungos ir Kinijos ekonominių santykių stiprinimą; ragina ES ir Kiniją puoselėti partnerystę ir abipuse nauda paremtus santykius, o ne pradėti įnirtingą konkurenciją ir nesutartumus;
3. pažymi, kad Kinijos ekonomika neatitinka rinkos ekonomikos kriterijų, kuriuos nustatė PPO; ragina Komisiją bendradarbiauti su Kinijos vyriausybe siekiant pašalinti visas likusias kliūtis iki 2016 m., kai tikimasi, kad PPO suteiks Kinijai rinkos ekonomikos statusą; pabrėžia, kad šis statusas turėtų būti suteiktas iki šios datos tik tuo atveju, jeigu Kinija atitiks visus kriterijus; ragina ES metinėse ataskaitose reguliariai vertinti, kaip Kinija laikosi įsipareigojimų, įtrauktų į jos stojimo į PPO protokolą;
4. pripažindamas, kad artimiausiu metu mažai tikėtina, jog bus sudarytos objektyvios sąlygos Kinijai suteikti rinkos ekonomikos statusą, ragina Komisiją iki 2012 m. pabaigos pateikti pasiūlymą Europos Parlamentui dėl priemonių, kurių turi imtis Komisija prieš ES pripažįstant šį statusą;
5. apgailestauja, kad Kinijos rinkoje yra daug tarifinių ir netarifinių kliūčių, pavyzdžiui, tam tikrais būdais diskriminuojamos užsienio įmonės, ypač bankų, draudimo ir telekomunikacijų sektoriuose, sudėtinga tarifų struktūra, kyla techninių kliūčių prekybai, pvz., nepakankamai skaidrios techninės taisyklės ir atitikties vertinimo procedūros, taip pat Kinijos privalomo sertifikavimo sistema (CCC); apgailestauja, kad Kinija sistemingai nepraneša apie konkrečias subsidijas, kitaip negu numatyta PPO susitarime dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių;

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

6. atkreipia dėmesį į tai, kad Kinija, teikdama tikslingas valstybės subsidijas ir naudodamasi įvairiausiomis teisinėmis priemonėmis, įgijo didelių prekybos pranašumų ES atžvilgiu; primygtinai ragina Kiniją savo valstybines paramos programas suderinti su susijusiais PPO teisės aktais; taip pat ragina Komisiją reformuoti antisubsidijų reglamentą, kad ES galėtų rasti veiksmingą atsaką į rimtus Kinijos keliamus iššūkius;
7. pažymi, kad Kinija apgailestauja dėl Europos rinkoje esamų prekybos kliūčių, pvz., ES skiriamų didelių žemės ūkio subsidijų Europos ūkininkams, sudėtingos žemės ūkio tarifų sistemos, techninių kliūčių prekybai, taip pat kliudymo trečiosioms šalims investuoti tam tikrose valstybėse narėse;
8. reiškia susirūpinimą dėl to, kad teisinė sistema nepakankamai patikima ir ją taikant nepriverčiama laikytis sutartinių įsipareigojimų, ir dėl to, kad teisės aktuose numatyta sistema, kuria vadovaujantis vykdomos investicijos, taikoma nepakankamai skaidriai ir vienodai;
9. reiškia susirūpinimą, kad produktams taikomi techniniai standartai ir taisyklės, ypač sertifikavimo srityje, nepakankamai nuspėjami ir viešinami, todėl į Kiniją eksportuojančioms įmonėms atsiranda didelių prekybos kliūčių;
10. ragina Kiniją priimti tarptautinius prekių ir paslaugų standartus, siekiant skatinti intensyvesnę Kinijos ir kitų šalių prekybą; palankiai vertina tai, kad Kinija aktyviau dalyvauja tarptautinėse standartų nustatymo institucijose; mano, kad reikia skatinti ją tęsti šiuos veiksmus ir kad atitinkamai ES turi dalyvauti Kinijos standartų nustatymo įstaigose; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad iš Kinijos importuojamos prekės atitektų Europos maisto ir ne maisto produktams taikomus standartus;
11. yra susirūpinęs dėl to, kad užsienio įmonėms sudėtinga dalyvauti Kinijos viešuosiuose pirkimuose, tuo tarpu dalyvavimas ES viešuosiuose pirkimuose yra užtikrintas; reiškia susirūpinimą dėl galimai nesąžiningų konkurencijos taisyklių, kurios taikomos, kai ypač teikiant užmaskuotą valstybės pagalbą Kinijos įmonės gali pateikti neabejotinai geresnių pasiūlymų negu jų Europos konkurentai; palankiai vertina Sutarties dėl viešųjų pirkimų persvarstymą ir taikymo srities išplėtimą, dėl kurio buvo susitarta per paskutinę 2011 m. gruodžio 15 d. PPO ministrų konferenciją, ir ta proga priisiemtus Kinijos įsipareigojimus, nors jie vis dar nepakankami; todėl ragina Kiniją pateikti pasiūlymą dėl prisijungimo prie Sutarties tokiomis sąlygomis, kurios panašios į kitų Sutarties šalių sąlygas, vadovaujantis Kinijos įsipareigojimais, nurodytais stojimo į PPO protokole; ragina Komisiją skubiai, jei įmanoma 2012 m., parengti Europos priemonę, kuria būtų užtikrinamas abipusiškumas atsižvelgiant į viešųjų pirkimų rinkų atvirumą; mano, kad taip pat itin svarbu stiprinti priemones, kuriomis siekiama skatinti, koordinuoti ir remti Europos MVĮ patekimą į prioritetines rinkas, pvz., Kinijos rinką;
12. pažymi, kad dėl Kinijos institucijų ir bankų suteiktų eksporto kreditų skatinami prekybos iškraipymai; todėl ragina Kiniją laikytis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) susitarime dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų pateikiamų rekomendacijų; ragina Komisiją remti OECD pastangas užtikrinti, kad Kinija dalyvautų įgyvendinant šį susitarimą; taip pat ragina Kiniją pasirašyti OECD Kovos su kyšininkavimu konvenciją;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad Kinijoje užsienio įmonės dažniausiai leidžiama steigti kaip bendrąsias įmones (angl. joint venture), dėl to kyla daug suvaržymų ir per dažnai perleidžiamos strateginės technologijos, dėl kurių gali būti skatinamas Kinijos konkurencinis vystymasis darant žalą Europos pramonei tose srityse, kuriose ES yra lyderė; yra įsitikinęs, kad didesnis Kinijos atvirumas bendrųjų įmonių mechanizmo klausimu, kartu su geresne intelektualinės nuosavybės teisių apsauga, būtų naudingas abiem pusėms ir pritarėtų geresniam Europos įmonių patekimui į Kinijos rinką;
14. ragina ES pagal poreikius taikyti prekybos apsaugos priemones, atitinkančias PPO taisykles, pvz., antidempingo, antisubsidijų ir apsaugos priemones, jeigu Kinija vykdytų neteisėtą prekybą, taip pat dažniau taikyti PPO ginčų sprendimo mechanizmą siekiant užtikrinti vienodas ES ir Kinijos prekybos sąlygas; yra susirūpinęs dėl to, kad Kinija vis dažniau taiko antidempingo priemones, nukreiptas į ES eksportą, taip pat kainų dempingo priemones ir valstybės subsidijas; todėl ragina Kiniją užtikrinti, kad jos antidempingo priemonės atitektų PPO taisyklės;

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

Europos pramonės interesų gynimas

15. apgailestauja, kad Kinijoje nepakankamai saugomos intelektualinės nuosavybės teisės ir kad Europos įmonėms, ypač MVĮ, trūksta konkrečių priemonių siekiant veiksmingai kovoti su intelektualinės nuosavybės teisių pažeidimais; palankiai vertina Komisijos sprendimą siūlyti persvarstyti direktyvą dėl intelektualinės nuosavybės teisių įgyvendinimo; ragina Komisiją ir valstybes nares geriau ginti intelektualinės nuosavybės teises visose daugiašalėse organizacijose, kurių narė yra Kinija (PPO, Pasaulio sveikatos organizacijoje (PSO) ir Pasaulinėje intelektualinės nuosavybės organizacijoje (PINO)); pageidauja, kad Kinija toliau į nacionalinę teisę perkeltų galiojančias tarptautinės teisės nuostatas, susijusias su intelektualinės nuosavybės teisių apsauga, ir ypač kovotų su klastojimu ir piratavimu, ir primygtinai ragina Kinijos valdžios institucijas užtikrinti šių nuostatų taikymą, ypač regioniniu lygmeniu; apgailestauja, kad Kinija nedalyvavo derybose dėl Kovos su klastojimu prekybos susitarimo (ACTA); primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares didinti muitinių bendradarbiavimą ES ir su trečiosiomis šalimis, ypač su Kinija, konfiskuojant suklastotas prekes ir paprastinti muitinės procedūras; prašo Komisijos ir valstybių narių glaudžiau bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis sprendžiant autorių teisių ir licencijų išdavimo klausimus;

16. yra įsitikinęs, kad geresnė intelektualinės nuosavybės teisių apsauga ir veiksmingas susijusių taisyklių įgyvendinimas Kinijoje labai paskatintų ES ir kitų užsienio investuotojų siekį investuoti, dalintis naujais technologiniais gebėjimais ir atnaujinti esamas technologijas šioje šalyje;

17. pažymi, kad Kinija išgauna 97 proc. pasaulyje naudojamų retųjų žemių metalų, ir ragina ją užtikrinti prekybos partneriams tvarius gamybos metodus ir sąžiningą patekimą į rinką; ragina Komisiją ypatingą dėmesį skirti visiems apribojimams, kuriuos Kinija gali taikyti šių žaliavų eksportui; atsižvelgdamas į tai primena 2011 m. liepos 5 d. PPO prieš Kiniją priimtą sprendimą dėl nustatytų apribojimų tam tikrų žaliavų eksportui, kuris patvirtintas apeliacine tvarka; ragina Komisiją parengti Europos tinkamo žaliavų valdymo strategiją didinant energijos vartojimo efektyvumą, vykdam antrinį perdirbimą, efektyviau naudojant išteklius ir plėtojant pramoninį bendradarbiavimą ekologiškos ekonomikos augimo ir inovacijų sektoriuose; ragina pradėti derybas, kad būtų patvirtintos bendros taisyklės ir principai dėl prekybos žaliavomis, sukuriant eksporto apribojimų taikymo sistemą PPO ir G20, nes šis klausimas labiausiai susijęs su pramoninėmis šalimis ir Kinija;

18. primygtinai ragina Komisiją derėtis dėl plataus užmojo ir suderinto ES ir Kinijos investicijų susitarimo, kurio tikslas – sukurti geresnę aplinką ES investuotojams Kinijoje, taip pat užtikrinti skaidrumą, susijusį su Kinijos įmonių, kurios investuoja ES, valdymu, kartu didinant abipusius kapitalo srautus; ragina Tarybą, visapusiškai atsižvelgiant į Parlamento nuomonę ir poziciją, pateiktas 2011 m. balandžio 6 d. rezoliucijoje dėl būsimosios Europos tarptautinės investicijų politikos, nustatyti įgaliojimus derėtis dėl būsimo investicijų susitarimo su Kinija;

19. palankiai vertina tai, kad 2010 m. lapkričio mėn. Pekine atidarytas ES mažųjų ir vidutinių įmonių centras (ES MVĮ centras), kuris atvėrė duris MVĮ 2011 m. kovo mėn. ir kuris turi pajėgumų padėti Europos MVĮ įveikti iššūkius, su kuriais jos susiduria Kinijos rinkoje, visų pirma ankstyvaisiais verslo plėtros etapais; taip pat palankiai vertina tai, kad centras ieško ES MVĮ galimybių sričių ir padeda joms veikti Kinijos reglamentavimo aplinkoje;

20. pabrėžia verslo atstovų tarpusavio bendradarbiavimo ir partnerystės tarp Kinijos universitetų ir ES bendrovių kūrimo svarbą siekiant skatinti inovacijas Kinijoje; ragina pasinaudoti ES patekimo į rinkas duomenų bazės teikiamais pranašumais, nes šioje bazėje ES verslo įmonėms teikiama informacija apie patekimo į rinkas sąlygas, pvz., importo tarifus, reikalavimus produktams, prekybos kliūtis, formalumus, dokumentus ir statistiką; palankiai vertina Europos prekybos rūmų veiklą Kinijoje;

21. yra įsitikinęs, kad Komisijai parengus keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimus prekybos su Kinija srityje priemonę bus užtikrinta, kad Kinijos atžvilgiu būtų vadovaujama nuosekleiniu požiūriu;

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

Piniginės konkurencijos šalinimas

22. primena, kad euro zonos valstybės narės turi valstybės garantuotų skolų Kinijai; pabrėžia, kad šis įsiskolinimas įgavo naują politinį mastą kilus didelėms skolų problemoms euro zonoje; ragina Komisiją pradėti diskusijas su Europos Centrinio Banku (ECB) ir valstybėmis narėmis dėl suderintos sistemos sukūrimo siekiant nustatyti valstybės garantuotų skolų turinčias valstybes; yra susirūpinęs, kad mažėja ES derybinės galimybės vykdyti derybas dėl prekybos su Kinija atsižvelgiant į tai, kad Kinija prisideda prie euro zonos finansinio stabilizavimo;

23. pabrėžia, kad juaniu tariamai nuvertėjant ir jo nekonvertuojant galėtų būti suteikiamas nesąžiningas konkurencinis pranašumas Kinijai vykdant eksportą, nes Kinija turi trečdalį pasaulinių užsienio valiutos atsargų; ragina stiprinti tarptautiniu mastu vykdomą G20 šalių finansų reguliavimą ir šių šalių makroekonominį koordinavimą, kitaip kils grėsmė pasaulio ekonomikos ir prekybos stabilumui; ragina Kiniją leisti vertinti juanį, kad jo kursas būtų tinkamas; primena, kad esant nepriimtina pasauliniam pinigų disbalansui ES gali vykdyti valiutų kurso politiką, kaip numatoma ES Sutartyse;

24. prašo Komisijos paraginti Kiniją liberalizuoti savo einamąsias sąskaitas; ragina Komisiją pateikti įrodymų, kaip fiksuoto valiutų kurso režimas kenkia ES konkurencingumui, ir po to apsvarstyti atitinkamus prioritetinius veiksmus;

Kuriant naują institucinę ES ir Kinijos prekybos santykių sistemą

25. ragina valstybes nares taikant tinkamus stebėsenos mechanizmus užtikrinti, kad ES veikiančios užsienio įmonės laikytųsi visų galiojančių bendrosios rinkos teisės aktų, įskaitant socialinius ir aplinkosaugos standartus, užtikrintų patentų apsaugą ir prisidėtų prie ilgalaikių darbo vietų išlaikymo pastangų, kai užsienio įmonės nuperka Europos įmones arba Europos Sąjungoje įsteigia patrunuojamąsias bendroves; ragina Komisiją ir valstybes nares, remiantis Jungtinių Amerikos Valstijų užsienio investicijų komiteto (angl. CFIUS) pavyzdžiu, įsteigti įstaigą, atsakingą už išankstinių strateginių užsienio investicijų vertinimą, kad būtų aiškiai žinomos ES teritorijoje veiklą vykdančios ir investuojančios įmonės, ir teikti reguliarias ataskaitas Parlamentui;

26. ragina ES visose atitinkamose tarptautinėse organizacijose, pvz., PSO, Tarptautinėje darbo organizacijoje (TDO) ir Jungtinėse Tautose, dėti pastangas pradėti reformų procesą, kuriuo siekiama privalomus socialinius, aplinkosaugos ir sveikatos srities standartus įtraukti į PPO taisykles dėl prekybos organizavimo;

27. apgailestauja, kad ES ir Kinijos prekybos santykių institucinė sistema yra nevieninga ir nekoordinuota; ragina Komisiją skubiai persvarstyti dvišalių santykių organizacinę struktūrą, siekti geresnio koordinavimo ir pašalinti gausybės darbo grupių, dialogų bei kitų oficialių ir neoficialių institucijų, veikiančių šioje srityje, perteklių; ragina valstybes nares, atskirus regionus ir savivaldybes geriau derinti savo politiką dėl Kinijos ir imtis skubių veiksmų siekiant sutarimo, kuris būtų naudingas ES tikslų atžvilgiu;

28. ragina ES plėtoti strategiją, kurios tikslas – išvengti, kad priverstinai nebūtų perduodamos technologijos; šiuo požiūriu pageidauja, kad greitai būtų nustatyta sustiprinto bendradarbiavimo Bendrijos patentų srityje procedūra;

29. reikalauja, kad visos vidaus rinkoje esančios prekės tiksliai atitiktų Europos taisykles ir standartus, ir ragina Komisiją nedelsiant pasiūlyti PPO taisykles atitinkantį planą, kaip laipsniškai pradėti taikyti prekybos sąlygas ir (arba) pasienio mokesčių, taikomų iš trečiųjų šalių įvežamoms prekėms, kurios neatitinka šių standartų, derinimo priemonių rinkinį;

Kinijos vaidmens pasaulyje vertinimas

30. pabrėžia vis didėjančią Kinijos įtaką vykdant tarptautinę prekybą; todėl ragina ES atidžiai stebėti didėjančių Kinijos investicijų besivystančiose šalyse, visų pirma Afrikoje ir Lotynų Amerikoje, politinį, ekonominį, socialinį poveikį ir poveikį aplinkai;

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

31. dar kartą patvirtina, kad reikalingos Kinijos investicijos Lotynų Amerikoje ir Afrikoje, visų pirma specialiosiose ekonominėse zonose (SEZ), kad būtų prisidėta prie ekonominės atitinkamų šalių plėtros ir vietos gamybos grandinių vystymo naudojant vietos darbo jėgą;

32. yra susirūpinęs, kad kai kurios Europos bendrovės investuoja Kinijoje iš esmės dėl mažų gamybos sąnaudų, kurias lemia žemesni socialiniai, aplinkosaugos ir žmogaus teisių standartai; primygtinai rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms skatinti taikyti veiksmingą Kinijoje veikiančių Europos įmonių socialinės atsakomybės praktiką ir raginti skleisti ir skelbti geriausią patirtį, susijusią su įmonių socialinės atsakomybės taikymo iniciatyvomis; be to, prašo Komisijos įvertinti, kaip įmonių socialinės atsakomybės nuostatos galėtų būti įtrauktos į būsimą ES ir Kinijos investicijų susitarimą;

33. mano, kad Kinijos dalyvavimą besivystančiose šalyse laikyti nesąžininga konkurencija ir imtis priešaringų priemonių bus nenaudinga, visų pirma pačioms besivystančioms šalims; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti besivystančių šalių interesus, taip pat platesnio masto pasaulinę konkurenciją ir augimą, ES įmonės ir dalyviai, norintys konkuruoti su Kinija dėl prekybos ir ekonominių santykių su besivystančiomis šalimis, turėtų siekti pateikti pasiūlymus, kurie būtų patraukliausi ilgalaikio tvarumo ir naudos požiūriu, įskaitant aplinkos apsaugos, socialinius, žmogaus teisių ir valdymo aspektus;

34. primena, kad pasaulyje Kinija išmeta daugiausia šiltnamio efektą sukeliančių dujų; ragina ES tarptautinėse organizacijose pasiūlyti, kad į diskusijas dėl tarptautinės prekybos turėtų būti įtraukti ekologiniai aspektai ir kovos su klimato kaita tikslai; mano, kad remiant pasaulinę kovą su klimato kaita turėtų būti panaudota Kinijos ekonominė galia ir jos gebėjimas vystyti technologines naujoves;

35. mano, kad Kinijos valdžios institucijų pastangos siekiant užtikrinti tam tikras pagrindines teises Kinijoje, visų pirma socialines ir darbo teises, nėra pakankamos; todėl ragina ES ir Kiniją plėtoti glaudesnę ir atsakingesnę strateginę dialogą, grindžiamą abipusiu supratimu;

Geresnių priemonių suteikimas ES atsižvelgiant į pasaulinę konkurenciją

36. ragina Europos Sąjungą plėtoti plataus užmojo bendrą pramonės politiką, pagrįstą moksliniais tyrimais ir inovacijomis, kuriai būtų taikomi naujoviški finansavimo būdai, pavyzdžiui, projektų obligacijos (angl. project bonds), ir kuria būtų remiama MVI plėtra, ypač suteikiant galimybę dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, kad būtų išlaikytas konkurencingumas atsižvelgiant į naujus pagrindinius dalyvius, veikiančius pramonės ir mokslinių tyrimų srityje; ragina ES kelti Europos gamybos vertę teikiant geresnę informaciją apie kokybę vartotojams, ypač priimant į ES importuotų produktų kilmės ženklinimo („made-in“) reglamentą;

37. primygtinai ragina, kad ES, siekdama tapti patikima ir įtakinga veikėja tarptautinėje arenoje, stiprintų ekonomikos, biudžeto, mokesčių ir politikos valdyseną; ragina Tarybą ir Komisiją laikytis bendros pozicijos, kad kuriant partnerystę ir sudarant dvišalius susitarimus nesilpnėtų ES pozicija; primygtinai ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis apibrėžiant savo prekybos politiką ir politiką Kinijos atžvilgiu; ragina ES įgyvendinti ilgalaikę strategiją dėl Kinijos, kuria būtų užtikrintas ES institucijų veiksmų ir ES ir valstybių narių veiksmų derinimas;

38. pabrėžia poreikį Kinijos atžvilgiu vadovautis suderintu požiūriu; ragina Europos Komisiją ir valstybes nares plėtoti plataus masto bendradarbiavimą su Kinija bendrų mokslinių tyrimų, pvz., produktų saugos ir žmonių sveikatos, srityse ir toliau vykdyti mokslo, technologijų ir kultūrinius mainus;

2012 m. gegužės 23 d., trečiadienis

39. daugelis prekybos su Kinija problemų susiję su reguliavimo kokybe ir taisyklių įgyvendinimu įvairiose politikos srityse, įskaitant pramonės ir aplinkosaugos politikos sritis, krizės įveikimo priemonės, finansinį stabilumą ir vartotojų apsaugą; ragina tokius atvejus spręsti stiprinant dvišalį bendradarbiavimą arba sprendžiant ginčus PPO;

*

* *

40. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Europos Parlamento tyrimo teisė

P7_TA(2012)0219

2012 m. gegužės 23 d. priimtas Europos Parlamento pasiūlymas dėl Europos Parlamento reglamento dėl išsamių Parlamento naudojamasi tyrimo teise reglamentuojančių nuostatų ir dėl Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos sprendimo 95/167/EB, Euratomas, EAPB panaikinimo (2009/2212(INI)) ⁽¹⁾

(2013/C 264 E/07)

⁽¹⁾ Parlamentas nusprendė atidėti balsavimą dėl pasiūlymo dėl rezoliucijos pagal 41 straipsnio trečią dalį (A7-0352/2011).

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REGLAMENTO

dėl išsamių Parlamento naudojamasi tyrimo teise reglamentuojančių nuostatų ir dėl Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos sprendimo 95/167/EB, Euratomas, EAPB panaikinimo

EUROPOS PARLAMENTAS,

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 226 straipsnio trečią pastraipą,

atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdamas į Tarybos pritarimą ⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į Komisijos pritarimą ⁽²⁾,

laikydamasis specialios teisėkūros procedūros,

⁽¹⁾ OL ...

⁽²⁾ OL ...